

Т.А. Гордієнко,
студентка гр. ЕФІ-44.
Науковий керівник – асист. І.Я. Цигиль

КРЕДИТНЕ КООПЕРУВАННЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА БАНКАМ

В умовах розвитку економіки одним з основних напрямків є формування кредитного ринку. Комерційні банки є не єдиним фінансовим посередником, який здійснює акумулювання фінансових ресурсів з метою наданням їх в кредит. Кредитні спілки можуть стати альтернативою українським банкам.

Кредитні спілки є поширеними у світі і, як одна із форм небанківських фінансових інститутів, засвідчили свою життєздатність. Сьогодні пріоритетними напрямками кредитування є споживчі та соціальні кредити – понад 40 % кредитного портфеля; кредити на підтримку малого і середнього бізнесу – майже 20 %; кредити на підтримку сільгоспвиробників – близько 40 %. У середньому за рік кредитні спілки України надають майже 150 тис. кредитів на загальну суму понад 300 млн. грн. [2].

Кредитна спілка – це неприбуткова громадська організація, що діє на кооперативних засадах з метою соціального захисту своїх членів через здійснення взаємокредитування за рахунок їх акумульованих заощаджень. Існують деякі особливості кредитних спілок, які відрізняють їх від інших учасників фінансових відносин.

Кредитна спілка завжди створюється і діє на основі певної монолітної спільноти людей, які об'єднані відповідно до їх інтересів, спільної діяльності або компактного місця проживання. В кредитній спілці немає засновників та статутного фонду з погляду традиційного трактування цих понять щодо суб'єктів підприємницької діяльності. Будь-який член, незалежно від моменту його вступу в спілку, має ті самі управлінські і майнові права, що і перші 50 засновників. Незалежно від розміру вкладу він має право одного голосу в питаннях управління кредитною спілкою. Найвищим органом управління спілкою є Загальні збори членів, які скликаються принаймні один раз на рік [1; 4].

Послуги кредитні спілки надають лише своїм членам, які одночасно є клієнтами та власниками спілки. Вони не займаються ніякою іншою господарською діяльністю, крім надання кредитних і ощадних послуг своїм членам. Створюється кредитна спілка і діє передусім для забезпечення можливості членам отримати кредит на прийнятних для них умовах. Відсотки, отримані спілкою за кредитами, – це її дохід, який надалі спрямовується на формування фондів та нарахування відсотків на вклади членів.

Кредитна спілка за своєю природою є не лише ефективним механізмом взаємкредитування своїх членів, але й громадською організацією. Вона може надавати організаційну та фінансову підтримку для реалізації різноманітних громадських ініціатив та гуманітарних програм в інтересах своїх членів [4].

Кредитна спілка – спрощений аналог банку. Спілка живе за рахунок відсотків за наданими населенню кредитами. Але, на відміну від банків, джерел надходження коштів у неї небагато: 90 % грошей у кредитній спілці – депозити вкладників, ще 10 % – кредити банків та об'єднаних кредитних спілок (створюються при профільних асоціаціях і є касами взаємодопомоги для кредитних спілок). Кредит у багатьох спілках можна отримати лише за кілька годин без плати за оформлення кредиту (комісійні позичальника – внесок до кредитної спілки у розмірі 15 – 50 грн.), а деякі навіть не вимагають довідки про доходи – майбутньому позичальникові треба мати при собі лише паспорт та ідентифікаційний код.

Отримати кредит кредитної спілки без особливих проблем можна лише на невелику суму – до \$ 1 тис. і лише на один рік. Його цільове використання – споживчі потреби. Максимальна сума споживчої позики не перевищує \$ 3 тис. Але такі гроші видадуть, лише якщо позичальник є постійним клієнтом спілки і вчасно погасив попередній кредит.

Щодо депозитів, то порівняно з банківськими вкладками депозити у кредитній спілці вважаються високоризиковим інструментом. Існує також загроза банкрутства кредитної спілки. Проте після серії банкрутств Національна асоціація кредитних спілок відкрила фонд гарантування вкладів і має намір компенсувати обдуреним вкладникам, які звернулися до фонду, по 15–25 тис. грн.

На думку аналітиків, криза ліквідності українських банків закінчиться разом із завершенням світової фінансової кризи. Тоді

вітчизняні фінансові установи знову зможуть позичати «довгі» гроші за кордоном під порівняно низькі відсотки (близько 10 % річних). Проте сегмент кредитних спілок залишиться сталим, оскільки практично всі спілки мають постійних клієнтів: в основному це мешканці невеликих міст або працівники великих промислових підприємств. Ось вони й залишаться у спілках, незважаючи на жодні кризи [3].

1. Закон України «Про кредитні спілки» № 2908-III від 20.12.2001 р. 2. Березовський К.В. Кредитні спілки на фінансовому ринку України // www.rusnauka.com/19_NNM_2007/Economics/23249.doc.htm 3. Слесарук С., Дружерученко К. Боргові спілководи // *Контракти*. – № 33–34 від 18.08.2008. – С.22–24. 4. www.ukrcu.kiev.ua.

І.Б. Гранюк,

студент-магістр.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. І.Б. Хома

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Незважаючи на те, що Україна традиційно вважається сільськогосподарською країною, схеми збуту свіжих продуктів у нас зовсім не розвинені та не відпрацьовані, особливо якщо йдеться про гуртову торгівлю. Основна проблема – відсутність структури аграрного ринку. Саме в аграрних центрах селяни перетворюють свою працю на гроші. В багатьох інших місцях вони стоять зі своєю продукцією на тротуарах. У ринковій економіці аграрний центр є інструментом, який впорядковує та стимулює рівномірний розподіл квітів, овочів, фруктів та інших сільськогосподарських продуктів по території держави. Особливо в тих країнах, де виробники не організовані у виробничі кооперативи і продаж сільськогосподарської продукції здійснюється зазвичай за посередництвом продовольчих ринків, існує великий незареєстрований обіг цих продуктів (вулична торгівля). Ця готова продукція не проходить очищення перед потраплянням на ринок; має різну якість і не продається роздільно; не проходить сортування перед